

Öreg gyökereid rejtőzködve,
időtlen hűségben megkövezve;

rögek közé gyürekeznek –
Levélhanghoz gyülekeznek,
köztük fiatalok is vannak,
újtát állva a korhadt fagynak.

Száraz ágadon a szél kocog,
morzsálódó gondolatok –
Koronádban zöldell a felelet,
árnyékod alatt ül az igyekezet...

Első a család

Akik a távolból helyettünk látnak – Bemutatkoznak a Távszem operátorok

2019 áprilisában állt munkába az MVGYOSZ-nél az a 15 fő, akikből június végére képzett Távszem operátorok és ügyfélszolgálati munkatársak lettek. Ők már javában biztosítják a Távszem szolgáltatást, vagyis intézik a felhasználók regisztrációját, és ami talán ennél is izgalmasabb: a távolból helyettünk látnak.

A Távszemet már használó olvasóinknak a hangjuk és a nevük már ismerős lehet, ha pedig ennél többre is kíváncsiak velük kapcsolatban, akkor jó hírünk van: decemberig mindannyian bemutatkoznak önöknek.

Beszélgetés Morid Kiarash ügyfélszolgálati munkatárssal

- Kérem, meséljen egy pár szót magáról, szabadidős tevékenységeiről, stb.!

- Örömmel mutatok be a kedves olvasóknak, és annak is örülök, hogy ebben a cikkben megismerhettek engem. A teljes nevem Morid Kiarash, becenevem Rashi, ez az a név, amin mindenki szólít. Én 1983. augusztus 15-én születtem Iránban, azon belül Teheránban, a fővárosban. Négy éves koromig éltem ott, amikor is a szüleim ösztöndíjat kaptak Magyarországra a

SOTE fogorvosi karára, amit azután sikeresen be is fejeztek. Jómagam itt végeztem iskoláimat, jelenleg a Kodolányi János Egyetem szociális munkás szakára járok, fizikai és mentális egészségfejlesztést tanulok itt. Egy évem van még hátra a diplomáig. Jelenleg ügyfélszolgálati munkatárs-

ként dolgozom a Távszem projekt keretében, helyileg az MGVYOSZ székházában. Szabadidőmben szeretek úszni, olvasni (irodalmat, művészettörténetet, történelmet), szeretek zenét hallgatni, a természetben sétálni, vagy éppen társasági életet élni. Érdekelnek a vallások és a spiritualitás, ezzel a mai napig foglalkozom.

- Mi motiválta önt, hogy a Távszemnél helyezkedjen el?

- Én erre az állásra az interneten bukkantam rá. Ügyfélszolgálatosként még sosem dolgoztam, illetve segítői munkát sem végeztem eddig. Motivált maga az újdonság, hogy új szerepben is kipróbálhatom magam, illetve hasznosan tölthetem el az időmet. Szociális munkás hallgatóként tapasztalatot is szerezhetek, amit úgy gondolom, majd egyszer kamatoztathatok is.

- Ügyfélszolgálati munkatársként milyen feladatai vannak?

- Legfontosabb teendőm az általános tájékoztatás a Távszem szolgáltatással kapcsolatban, hogy pontosan mit is takar ez a szolgáltatás, ki veheti igénybe, ki és milyen feltételekkel csatlakozhat.

Feladataim között van a telefonos megkeresések, illetve az e-mailek megválaszolása, esetleg személyes megkeresésekre való reagálás. Közreműködünk a regisztrációs feladatokban, illetve segítünk azoknak, akiknek problémájuk akad a regisztráció során.

- A szakmai képzés során miket sajátított el, milyen kompetenciákat?

- A szakmai képzés során elég színes skálát sikerült átölelni a témákat illetően. Csoportfoglalkozásokon belül érzékenyítő tréningeken, kommunikációs, jogi, adminisztrációs, illetve informatikai képzéseken vettünk részt. Ezen kívül konfliktus, illetve problémamegoldást is tanultunk. Mindegyik képzés új

és hasznos információkkal bővítette tudástáramat, és örülök, hogy részt vehettem pl. az érzékenyítő tréningen, ahol megismerkedhettünk a vakok világával, annak örömteli és néha igen nehéz élethelyzeteivel.

- A tesztidőszakban milyen tapasztalatokkal gazdagodott?

- Érdekesnek tartom azokat a megkereséseket, ahol idősek szeretnék használni a Távszem szolgáltatást, de nem értenek az okostelefonok kezeléséhez. Itt megemlíteném a mentorok munkáját, akikkel szoros együttműködésben tudunk a Távszem alkalmazás használatában a látássérültek segítségére lenni.

- Mikor fordulhatnak önhöz az érdeklődők?

- Az ügyfélszolgálat hétköznaponként 8:00-tól 16:00-ig áll az ügyfelek rendelkezésére, ahol Benedek Zoltán kollégámmal várjuk az ügyfelek megkereséseit.

Az eszközök, amikkel dolgozunk teljesen modernnek és korszerűek, minden olyan technikai eszközzel el vagyunk látva, ami a munkánkhoz elengedhetetlen.

- Milyen céljai vannak a közeljövőt illetően?

- A közeljövőben szeretnék többet sportolni, szabadidőmet hasznosabban eltölteni és a diplomamunkámat is elkészíteni. Szeretném munkámat magas szinten végezni és segíteni minden olyan látássérültnek, akik engem megkeresnek bármilyen okból kifolyólag.

Köszönjük az őszinte, odaadó segítséget!

Árvay Mária

Beszélgetés Pápai Emese Távszem operátorral

- Kérem, meséljen egy pár szót magáról, szabadidős tevékenységeiről, stb.!

- 32 éves, kisgyermekes anyuka vagyok. Budapesten élek férjemmel és 3 éves kislányommal albérletben. Amikor csak tehetem, családommal töltöm az időmet, ezen kívül szeretek még olvasni, kirándulni, kerékpározni, erdőben, szabadban eltölteni a szabadidőmet.

- Mi motiválta önt, hogy a Távszemnél helyezkedjen el?

- Korábban, kb. 7 évvel ezelőtt már dolgoztam látássérültekkel, siketvak és vak embereket kísértem személyi segítőként és kísérőként a városban. Szerettem a munkámat, a közösséget, hasznosnak éreztem magam, és nehéz szívvel jöttem el onnan – teszem hozzá nem önszántamból. Mikor az

operátori állásról értesültem egyik kedves ismerősöm által, kaptam az alkalmon és jelentkeztem. Örültem mikor felvettek, úgy éreztem, új esélyt kaptam az élettől.

- A szakmai képzés során mi mindent kellett elsajátítania?

- Széleskörű és hasznos tudásanyagot kaptam, elsajátítottam többek között az asszertív kommunikáció elveit, a megfelelő konfliktus- és stresszkezelést, valamint jogi, etikai képzést kaptam, volt érzékenyítés, és infokommunikációs akadálymentesítés.

- Esetleg valamelyik témakör közelebbről is megérintette önt? Miért?

- Mindegyik témakört hasznosnak találtam, mindegyikből tanultam valami újat, a legjobb talán az érzékenyítés volt, mert bár volt belőle tapasztalatom, mégis más volt, mint mikor sok évvel ezelőtt kísérőként dolgoztam. Sokat kaptam a képzés során, amiért hálás vagyok.

- A tesztelési időszak során milyen kérésekkel hívják fel?

- Sokféle és fajta kéréssel fordulnak hozzánk. Mindennapi életben előforduló esetekkel keresnek meg, pl. egy boltban vett termék márkájának és összetevőinek leolvasásával, tisztítószeres beazonosításával, bankkártya számának bediktálásával, vakvezető kutya tevékenységének „tolmácsolásával”, lakásban vagy kültéren elhelyezkedő tárgyak ismertetésével, dokumentumok felolvasásával, stb.

- Adódtak váratlan, meglepő esetek?

- Nekem még nem voltak nagyon váratlan, meglepő eseteim.

- Mennyire hatékony a látássérült féllel történő együttműködés (technikai eszközök használata, kamera kezelése, stb.)?

- Általában akiknek segít a mentor, ügyesen használják és kezelik a kamerát. Mások, akik nem kaptak még esetleg külső segítséget a megfelelő kameraállás beállításához, ők a mi segítségünkkel talán kicsit lassabban, de ügye-

sen követve az instrukcióinkat, végül meg tudják oldani, hogy hatékonyan tudjunk segíteni.

- A 24 órás állandó ügyfélszolgálatot hogyan osztják fel egymás között?
  - Az operátori szolgálat működik 24 órában, van délelőtti műszak (6:00-14:00-ig), délutános műszak (14:00-22:00-ig), és éjszakai műszak (22:00-6:00-ig).
  - Milyen visszajelzések érkeztek és érkeznek a tesztelési időszakban?
  - A felhasználók értékelik a munkánkat egy kérdőíven, miután véget ért a beszélgetés, de nekünk nincs erről több információnk.
  - Milyen céljai vannak a közeljövőt illetően?
  - Szeretnék hosszú távon dolgozni ebben a projektben, és bízom benne, hogy sok embernek fogok tudni segíteni a továbbiakban is, képességeimhez és lehetőségeimhez mérten a legjobbat kihozva magamból.
- Munkájához további sok sikert, még több örömet, eredményes mindennapokat kívánok az olvasók nevében is.

Árvay Mária

Beszélgetés Kovács Kinga Távszem operátorral

- Kérem, meséljen egy pár szót magáról, szabadidős tevékenységeiről, stb.!
- Kovács Kinga Emese vagyok, 21 éves. Ápolónői végzettséggel rendelkezem, ebből kifolyólag mindig is közel éreztem magam az emberekhez és a mai napig örömmel tölt el, ha segítséget nyújthatok valakinek. Egyik hobbim az olvasás, legjobban a fantasy könyveket kedvelem. Két cicám és egy kutyám van, a cicák állandó játékot igényelnek, a kutyával pedig sokat sétálunk kikapcsolódásképp.
- Mi motiválta önt, hogy a Távszemnél helyezkedjen el?
- Az anyukám a szövetségnél dolgozik, a rendezvényeken büfésként eddig is többször dolgoztam. Így volt alkalmam megismerni a látássérültek mindennapi gondjait. Baráti kapcsolataim is lettek, ezért nagy örömet jelent nekem, hogy segíteni tudok.
- Részesült-e olyan élményben a képzés során, mely megérintette önt, vagy valamiért fontos mozzanat volt az életében?
- A helyzetgyakorlatos oktatások során kiderültek olyan problémák, amik egy látó számára természetesek. Például, hogy mennyire nehéz lehet látás nélkül enni, inni, nem is gondol rá az ember, hogy nem találja vakon a száját

egy szívószállal. De egyszerűen egyenesen menni is lehetetlen feladatnak tűnik.

- Valamikor úgy érezzük, kínos segítséget kérni. Került-e ön olyan kellemetlen helyzetbe, amikor jókor jött a segítség? Mi volt az?

- Igen, előfordult, hogy egy számomra kellemetlen helyzetbe kerültem.

Például állt a sor a pénztárnál egy supermarketben és hiányzott még 15 Ft a végösszezből, de nem volt már nálam annyi apró. Pár percig keresgéltem még a pénztárcámban, de csak nem találtam. Közben éreztem,

hogy a pénztáros és a többi sorban álló is nyugtalankodik, mire a mögöttem álló úr mosolyogva odaadta a még hiányzó összegű aprót és hozzáfűzte, hogy ne érezzem magam rosszul, bárkivel előfordulhat.

- Munkája során történt-e vicces, humoros eset?

- Az egyik hívó fél olyan kérdést tett fel, amihez a szobában kellett körbenézni a kamerával. Nem vette észre, hogy a háttérben tartózkodott valaki, aki csak alsónadrágot viselt. Jeleztem a hívó félnek, de szerencsére humorral kezelte a dolgot.

- Egy beszélgetés időtartama korlátozott?

- Igen. Egy hívás maximum időtartamát 20 percben állapítottuk meg. Ha ez idő alatt nem sikerült az adott problémát megoldani, amivel a látássérült személy felhívott minket, és tudjuk, kellene még pár perc, hogy eredményesen befejezzük a segítségnyújtást, akkor túlléphető ez az időkeret.

- Minden operátornak kell éjszakai műszakot is vállalni, pl. kisgyerekeseknek is?

- Nem. A beosztásunkat illetően nagyon rugalmasak és segítőkészek a főnökségnél. A messziről bejáróknak és/vagy kisgyerekeseknek nem kell éjszakai műszakot vállalniuk, ha nem szeretnék.

- Milyen céljai vannak a közeljövőt illetően?
- Terveimben mindenképp szerepel a továbbtanulás. Pár évet adok magamnak, amíg eldöntöm, hogy az egészségügy mely területén szeretnék dolgozni.

Terveihez és munkájához sok sikert kívánunk!

Árvay Mária

Fontos döntést hozott az Alkotmánybíróság

Mint az bizonyára sokak által ismert, 2018. január 1-jétől egy új ellátás, a tartós ápolást végzők időskori támogatása (a továbbiakban: támogatás) került bevezetésre. Ennek célja az volt, hogy a gyermeküket hosszú ideig ápoló, ezáltal keresőtevékenységet nem, vagy csak korlátozott mértékben végző szülők számára plusz juttatást biztosítson, ami kompenzálhatja azt, hogy a munkából való kiesés miatt várhatóan alacsony nyugdíjra számíthatnak. Erre, a havi 50.000 Ft összegű támogatásra az, a már nyugdíjjogosultságot szerzett szülő (a vérszerinti szülőn kívül az örökbefogadó, mostoha, illetve a gyermekvédelmi nevelőszülői jogviszony kivételével a nevelő szülő is) lehet jogosult, aki legalább 20 éven át saját háztartásában gondoskodott tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekéről, és vele összefüggésben a szociális törvény (1993. évi III. törvény) által rögzített ellátások valamelyikében (ápolási díj, gyermekgondozási segély, stb.) részesült.

Tapasztalatok szerint a támogatás iránti igényt a hatóság számos alkalommal elutasította olyan esetekben is, amikor a 20 éven át tartó ápolás ténye nyilvánvalóan fennállt. Ennek oka a szabályozásban keresendő, ami a támogatás megállapítását a hosszú ideig tartó ápolás esetén is csak akkor teszi lehetővé, ha az érintett szülő a tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermekkel összefüggésben legalább 10 éven át gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesült, és azt legalább egy év időtartamban emelt összegű ápolási díjként vagy kiemelt ápolási díjként folyósították, illetve a korábbi, valamint jelenlegi rendelkezések alapján gyermekgondozási segélyben vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesült (1993. évi III. törvény 44/A. § (1) bekezdés b) pont.)

Ez a szigorú feltételeket rögzítő szabályozás azt eredményezte, hogy mindazok elestek ettől a viszonylag magas összegű támogatástól, akik – bár

gyermeküket akár 20 évnél hosszabb ideig is ápolták – a fent felsorolt ellátásokban korábban valamilyen okból nem részesültek, például azért, mert azt nem igényelték meg, minthogy nem gondolhattak arra, hogy ez a döntésük egy későbbi szabályozás miatt rájuk nézve ilyen hátrányos következménnyel jár majd.

Előfordult például olyan eset is, hogy valakinek azért utasították el a támogatás iránti kérelmét, mert 39 évi gondozást követően gyermeke olyan időpontban halt meg, amikor a mostani szabályozás szerinti ápolási díj még nem létezett, ezért e feltételt teljesíteni nem volt képes.

Az Alkotmánybíróság 25/2019. (VII. 23.) a határozatában annak Alaptörvénybe-ütköző volta miatt megsemmisítette a szociális törvény 44/A. § (1) bekezdésének bizonyos szövegrészeit (ennek részletezésétől ezúttal eltekintünk), illetve a hatóságok, bíróságok által is alkalmazandó alkotmányos követelményként mondta ki, hogy „a törvény alkalmazása során a tartós ápolást végzők időskori támogatására vonatkozó kérelem nem utasítható el akkor, ha az 1993. évi III. törvény 44/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ellátások igénybevétele hiányában is megállapítható, hogy az igénylő a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermekére tekintettel a 44/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelményeket teljesíti.”

Döntése indokolásában az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy önkényes és ezáltal az Alaptörvénnyel ellentétes a támogatásra vonatkozó szabályozás olyan értelmezése, amely kizárólag a törvényben nevesített ellátási formák valamelyikének korábbi igénybevételel tekinti igazolhatónak, hogy az igénylő legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta, gondozta tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekét.

Az Alkotmánybíróság döntéséről elmondható, hogy az több szempontból is pozitív változást hozott a szociális törvény tartós ápolást végzők időskori támogatására vonatkozó szabályainak értelmezése, alkalmazása során.

Ezek a következőkben foglalhatók össze:

Az Alkotmánybíróság hátrányos megkülönböztetésként értékelte azt, hogy a tartós ápolás tényének bizonyítására kizárólag a fent felsorolt ellátások igénybe vétele szolgálhat alapul, ezért egyértelművé tette, hogy ez a feltétel más módon, illetve bizonyítási eszközzel is igazolható. Ilyen bizonyíték lehet például egyfelől a gyermek orvosi állapotára vonatkozó dokumentáció, vagy ha vele kapcsolatban valamilyen, a szociális törvényben fel nem sorolt ellátást állapítottak meg; de bizonyítékként szóba jöhet annak igazolása is, hogy az ápolás időszakában a szülő nem állt napi 4 órát meghaladó munkaidejű munkaviszonyban vagy más foglalkoztatási jogviszonyban.

A támogatás igénylőjének tehát azt kell valamilyen módon, akár a most említett bizonyítékokkal igazolni (önmagában az igénylő saját nyilatkozata ebben az esetben nem elegendő), hogy tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekét legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta, gondozta úgy, hogy ezen idő alatt nem rendelkezett napi 4 órát meghaladó munkaviszonnyal vagy más foglalkoztatási jogviszonnyal.

Mint ahogy azt az Alkotmánybíróság is hangsúlyozta, ezen követelmények teljesülésének vizsgálata minden esetben az egyedi ügyben eljáró hatóságok, illetőleg bíróságok feladata, mely szervek ugyanakkor nem utasíthatják el az igényt pusztán azon az alapon, hogy a szülő nem rendelkezett azokkal az ellátásokkal, amelyeket a törvény feltételként szab a támogatás megállapításához.

A támogatásra azok a szülők is jogosultak lehetnek, akiknél a 20 évet elérő tartós ápolás esetleg több gyermek gondozásával valósult meg, ezen időszakokat ugyanis együttesen kell figyelembe venni.

Aggályosnak, a szabályozás hiányosságaként értékelte az Alkotmánybíróság, hogy a tartós ápolást végzők időskori támogatását nem vehetik igénybe azok, akik az ápolást nem szülőként, hanem más hozzátartozóként (testvér, nagynéni stb.) végzik/végezték mondjuk azért, mert a szülő időközben elhunyt. Ők ugyanúgy elszenvedhették azokat a hátrányokat (jövedelem csökkenés) amelyek kompenzálását a támogatás szolgálja, ugyanakkor diszkriminatív módon arra mégsem tarthatnak igényt.

E probléma orvoslása, a támogatás kiterjesztése viszont az Alkotmánybíróság álláspontja szerint csak a szabályozás teljes körű felülvizsgálatával volna megoldható.

Az Alkotmánybíróság határozata annak kihirdetését követő naptól, azaz július 24-től hatályos, vagyis ettől kezdve a szociális törvény támogatásra vonatkozó szabályainak értelmezése, alkalmazása során a hatóságoknak, bíróságoknak eljárásaikban már az abban foglaltak szerint kell eljárni. Ebből pedig az is következik, hogy ha valakinek támogatásra való igényét korábban kizárólag az említett ellátások hiánya miatt utasították el, azonban a tartós ápolás tényét valamilyen más módon tudja igazolni, akkor érdemes igényét újból előterjeszteni.

Végül emlékeztetőül néhány információ a támogatás igénylésével kapcsolatban:

A tartós ápolást végzők időskori támogatásáról rendelkező 383/2017. (XII. 12.) kormányrendelet alapján a támogatás megállapítása és folyósítása iránti kérelmet az általános hatáskörű nyugdíjmegállapító szervnél, azaz a nyug-

díj ügyben eljáró járási hivataloknál lehet előterjeszteni az e célra rendszerezített adatlapon, vagy elektronikus úrlapon, ami a nyugdíjbiztosítási szerv honlapján, illetve a kormányzati portálon érhető el.

A támogatás a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtását megelőző hatodik hónap első napjától állapítható meg, s azt a nyugdíjfolyósító szerv folyósítja.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos

Szonár, szenzor, szemüveg? Milyen lesz a digitális fehérbot? 2. rész

Bot helyett szemüveg

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának és a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinikájának közös projektjeként fejleszteni kezdett bionikus szemüveg állítólag az arc- és színelismerés mellett képes lesz a közlekedési táblák és lámpák értelmezésére, a csomópontokban, keresztezésekben történő navigációra is. Ami már kész van belőle, az ígéretes. Ez az angol „lássuk csak” kifejezés nyomán LetSee néven elérhető okostelefonos alkalmazás, amely képfelismerő algoritmusának köszönhetően nagy biztonsággal azonosítja a kamera által észlelt vizuális információkat, és szóban is képes elmondani a látottakat. Legalábbis a papírpénzek címletét és az útbaigazító feliratokat, de állítólag megbirkózik a piktogramoknál némileg bonyolultabb képekkel is.

A tavaly őszi hírek szerint egy másik bionikus eszköz is rövidesen elkészül a magyar egyetemközi együttműködésben. A kutatók ezzel a farkas-, másnéven szürkületi vakságon segítenének, méghozzá úgy, hogy a fényérzékelésben sérült sejtek funkcióját a retina egy másik sejtrétegével vetetnék át. Így a többi ép sejttel együttműködve ismét látásélményhez juthatna a páciens. A hogyanról nincs több publikus információ.

A felsorolt eszközöket a két egyetem közös Magyar Bionikus Látásközpontja fejleszti, amelyet 2009-ben Roska Tamás, a neurális hálózatok kutatásának egyik magyarországi úttörője hívott életre. A villamosmérnök-informatikus professzor az édesapja Roska Botond Svájcban élő neurobiológusnak, akinek látásjavító génterápiás kutatásairól, és az ezért elnyert Louis-Jeantet orvosi díjáról nemrég számoltunk be.

A bionikus szemüvegpiac azonban nem a jövő, hanem a jelen. Az izraeli OrCam MyEye2 készüléke például már debütált is az idei Las Vegas-i kon-

zumelektronikai expón, a CES-en. Az eszköz az összes nagyobb nyelven beszél, így magyarul is – tegyük hozzá, több mint másfél millió forintba kerül.

A bármilyen hagyományos szemüvegre felcsíptethető berendezés olyan elektronikus szem, amely a sötétben is lát, és a képi információt a szemüvegszáraknál elhelyezett HD minőségű miniatűr hangszórón keresztül meséli el. Hozzávetőlegesen úgy és ugyanannyit közöl szóban a látottakból, mint a fent említett magyar fejlesztésű alkalmazás. Az izraeli eszköz annyival tud többet, hogy a látó szenzort érintéssel lehet aktiválni, aztán csak rá kell ujjal mutatni a látni kívánt tárgyra, amiről a masina fotót készít, a szoftver ezt elemzi, a kinyert információt pedig szóban megfogalmazza. A gyártók szerint a MyEye2 leginkább mégis felolvasásra használható.

Az önvezető autó esete a fehérbottal

Mialatt világszerte számos kutatócsoport és cég fejleszti a fehérbotok 21. századi verzióit, viszonylag keveset tudni arról, hogy mit kezdenek a különféle autonóm járművek a mindennapi közlekedésben vakon résztvevő emberekkel. Az önvezető technológiák és a hangtalanul suhanó elektromos közlekedési eszközök ugyanis szinte ugyanolyan helyzetet teremtenek a látássérültek számára, mint a múlt század első évtizedeinek városi forgalma. Akkor a fehérbot megoldást jelentett.

A Lajtától nyugatabbra valamit már megsejtettek akkor, amikor az ezredfordulót megelőző években elkezdtek autóvezetést oktatni a látássérülteknek. De nem esélyegyenlőségi túlkapásból, hanem mert a volán mögött szerzett tapasztalatok bizonyítottan segítenek a vakoknak abban, hogy a környezeti zajokból meg tudják ítélni a közeledő autó sebességét, és képesek legyenek a forgalom zaja alapján eldönteni, hogy biztonságos-e az átkelés egy kereszteződésben vagy sem.

Az elektromos hajtás azonban annyira halk, hogy a mégoly kifinomult halású vakok is bizonytalanná válhatnak. Még akkor is, ha egyes, az esélyegyenlőséggel maguktól is törődő autógyártók speciális hangszórókkal és mesterségesen generált motorzajjal próbálják a csendes autókat felturbózni. Ennek ugyanakkor már csak a zajszenyezés miatt sem volna sok értelme, ráadásul nem biztos, hogy az elektromos autóversenyek nézői élményét növelő hangtuning a polgári járművekben is alaptartozék lesz.

Az önvezető autók mesterséges intelligenciája persze idővel megtanulhatja, hogy a fehérbot is a közlekedési jelzésarzenál része, és legfeljebb akkor jön majd zavarba, ha a látássérült kutyával közlekedik, vagy egy látó egy fehérre festett partfisznyéllal próbál a pirosnál lelépni a zebrára. Ugyanakkor

kétségtelen, hogy a tereptárgyak és a közlekedő emberek mesterséges intelligencia alapú azonosítása, a kamerák és szenzorok által belátható közlekedési szituációk felismerése új távlatokat nyithat a fehérbotok fejlesztése előtt.

Ez a technológia ugyanis éppen azt a két funkciót egyesíti, ami miatt a fehérbotot kitalálták: az autók kommunikálnak az úttal és a forgalomirányító eszközökkel (jelzőlámpák, érzékelők, sebességmérők), valamint egymással is, miközben folyamatosan figyelik saját környezetüket, kiterjesztve az érzékelés terét.

A szerző Nagy Géza, esélyegyenlőségi szakértő, a mára már bezárt budapesti Ability Park ötletgazdája és vezetője; 1998 és 2008 között tagja volt az Országos Fogyatékosságügyi Tanácsnak.

https://qubit.hu/2019/02/12/szonar-szenzor-szemuveg-milyen-lesz-a-digitalis-feher-bot?fbclid=IwAR0AUlj7pkbVEpxQi-JZEmaecDWrjZYw9LZWoui_uvrn_E7TPNjEstL2ZOk

---

Tuti tippek, rövid hírek

Táv szem: indul a nyilvános tesztidőszak

A sajtó nagy érdeklődése mellett zajlott ma délelőtt a Táv szem szolgáltatás nyilvános tesztidőszakának megnyitója az MGYOSZ székházában. Az érdeklődőket dr. Nagy Sándor elnök és Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár köszöntötte, Kósa Ádám EP képviselő pedig videóüzenetben gratulált a projekt újabb mérföldkövének eléréséhez. A Táv szem szolgáltatást dr. Nagyné Berke Mónika, a projekt szakmai vezetője és Lukács Ágota Táv szem mentor és látássérült tesztelő mutatta be.

Az indulás napjától fokozatosan nyílik meg a rendszer a nyilvános tesztelésben résztvevő, ehhez készüléket kapó 800 ügyfél előtt, a szolgáltatást igénybe venni kívánó többi ügyfél pedig terveink szerint a hét vége felé töltheti le a szükséges alkalmazást. Ennek időpontjáról a tavszem.hu oldalon, illetve a Táv szem Facebook-oldalán adunk tájékoztatást.

További részletek:

https://tavszem.hu/indul_a_nyilvanos_tesztidoszak

dr. Nagy Sándor elnök

dr. Nagyné Berke Mónika szakmai vezető